

OPONENTNÍ POSUDEK NA MONOGRAFII

JAKO HABILITAČNÍ PRÁCI

JUDr. Mgr. Michala Jesenkyo, PhD.

„Právo obce na samosprávu a normotvorba obcí“

Univerzita Pavla Josefa Šafárika v Košiciach, Fakulta verejnej správy,
Košice, 2017 , ISBN 978-80-8152-539-1

---

1. Aktuálnost zpracování problematiky

Předložená publikace představuje komplexní zpracování zvláště závažného tématu v systému současné ústavně politické demokracie založené ústavními systémy jednotlivých států kontinentální Evropy. Problematika územní samosprávy v ústavních systémech demokratických států jako součásti institucionálního systému vertikální dělby moci vložená do regulativní kompozice demokracie zastupitelské trvale vyžaduje zásadní analyticko syntetická zpracování. Vědecké výstupy tohoto druhu by měly být takto schopny předložit veřejnoprávním vědeckým odvětvím především ucelený pohled na podstatu územní samosprávy a vysvětlit tím, v čem je její zásadní funkce v ústavně decentralizované moci.

Publikace habilitanta takto ve smyslu výše uvedeného podává velmi významnou odpověď, když se speciálně zaměřuje na normotvornou činnost obcí, na níž nepochybně podstata obecní územní samosprávy spočívá. Posuzovaná práce je tak aktuální nejen pro ústavní systém Slovenské

republiky, ale i v evropském kontinentálním kontextu tematiky založené na „smíšeném“ charakteru pravomocí jednotek územní samosprávy a jejich propojení s centrální (vládní) mocí. Monografie je v tomto smyslu dělena na tři zásadní obsahové části po věcné a argumentační stránce orientované vyložené na ústavní systém Slovenské republiky. V první části takto autor představuje naukovou doktrínu ústavněprávních základů samosprávy obcí v teoretické návaznosti na zdroje slovenské a české literatury. Následně v další části vytyčuje a verifikuje hypotézu založenou na teoretické premise principu práva obcí na samosprávu , a to včetně „připojeného“ rozboru ochrany práv na samosprávu obce a tzv. subjektivních práv obce. Určitou hlavní částí ve vyváženém rozsahu téměř poloviny textu je část třetí, která je věnována vlastní normotvorbě obcí, včetně návrhů de lege ferenda, jakož i určitého syntetického závěru práce.

Aktuálnost tematiky je ve výše uvedeném smyslu umocněna skutečností, že právo na územní samosprávu je předmětem zásadní evropské pozornosti zejména strany systému Rady Evropy, na což autor správně upozorňuje. Práce má vědecko řešitelský charakter, což je zvýrazněno řadou námětů de lege ferenda týkajících se slovenského ústavního systému, a to lze dovodit především ze závěrů práce (na str. 164 až 185 publikace).

2. Vědecké metody užití v posuzované práci.

Koncepčně je předložená publikace především teoretickou a analytickou studií, se syntetizujícími závěry de lege ferenda (ve zvláštní kapitole na str. 164 až 180), čili má prakticko řešitelské a realizační vyznění. Vědecká metodologie užitá habilitantem je v zásadě založena na metodologickém potenciálu vědy ústavního a správního práva, tedy má charakter veřejnoprávního sepětí s právem správním ve vztahu k doktrinárnímu pojetí územní samosprávy. Toto pojetí očekává od „běžícího“ zákonodárství, že ústavní koncept bude

legislativní „organikou“ konkretizován, a to právě ve směru modelu samosprávné činnosti obcí a jejich prvotní normotvorby.

Ve vztahu k samotnému ústavnímu systému Slovenské republiky habilitant předkládá vlastní vědecko pedagogickou koncepci ústavně právního pojetí územní samosprávy ve Slovenské republice. V tomto ohledu není na místě, aby oponent ověřoval autorovy konstatace, polemiky či náměty a je nutno odkázat na oponentní ověření znalců slovenského ústavního systému.

Z pohledu aplikace vědeckých instrumentů na zvolené téma je třeba jednoznačně konstatovat, že práce je vyvážená, habilitant projevuje zcela odpovídající a vyzrálé schopnosti vědecké práce. Zde oponent spatřuje zásadní referenční a hodnotící moment pro svoje závěry.

3. Zdroje literatury, práce habilitanta s literárními zdroji.

Publikace dosvědčuje, že kandidát habilitace má odpovídající a dokonalý přehled v literatuře ústavního práva a správního práva týkající se územní samosprávy, přičemž převažují zdroje slovenské a české, výjimečně polské (celkově všech titulů 109 v seznamu uváděných, resp. další v citačním „podčarovém“ argumentačním arsenálu), užil taktéž cca 70 nálezů Ústavního soudu Slovenské republiky. Se zdroji literatury habilitant taktéž úspěšně seriózně pracuje a cituje je.

4. Celkový styl a formální úroveň zpracování habilitační práce v publikované podobě.

Práce má 180 stran vlastního obsahového textu zde hodnoceného pojednání. Literární publikovaná podoba očekávaně umocňuje její strukturální přehlednost. Práce má vysokou vypovídací hodnotu, je čtivá, s adekvátní doktrinární (habilitačně odpovídající standartu) věcně argumentační hodnotou.

5. Přínosnost habilitační práce pro vědu.

Posuzovaná habilitační práce se na odpovídající vědecké úrovni a komplexním způsobem věnuje významnému veřejnoprávnímu tématu mechanismu ústavněprávní demokracie. Řeší tak určitý deficit v aktualizaci soudobé literatury ve vztahu k územní samosprávě se zvláštním rozbohem její normotvorby. Poznatky pak práce vnáší (indukuje) do konkrétního ústavního systému Slovenské republiky a vyvolává tak otázky možného jeho zdokonalování. Monografie je tak mimořádně vědecky přínosná teoreticky i prakticko aplikačně, a to nejen pro ústavní systém Slovenské republiky, ale i pro komparaci podobných ústavních demokracií Střední Evropy.

6. Diskuzní otázky a náměty k obhajobě monografie předložené jako habilitační práce.

Práce vychází a je v zásadě založena na hypotéze v tom smyslu, že právo na územní samosprávu má charakter veřejného subjektivního práva a jako takové vymezuje vztah mezi státem a obcí, které ústava přiznává právní subjektivitu (srov. na str. 181 uprostřed). Oponent je toho názoru, že územní samospráva jako typ veřejné správy je spíše právě ústavně a legislativně vymezeným vztahem mezi státem a územními jednotkami a tudíž je verzi vertikální dělby moci (tedy výkonné moci v modelu územní správy země).

Habilitant ve vztahu zvláště k normotvorbě obcí považuje na Slovensku stav normotvorby nikoliv za nejvhodnější. Jaké možnosti řešení vidí v tom směru, aby se legislativně, a zřejmě taxativně vymezilo, ve kterých věcných otázkách by orgány obcí mohly samosprávně a samostatně rozhodovat tak, aby se nemuselo čekat na rozhodování Ústavního soudu SR, slovenské prokuratury, případně správního soudnictví SR. Autor takto víceméně vyzývá „aktéry“ k řešení, ale bylo by vhodné zákonodárci „napovědět“, ale hlavně závěry činěné

v publikaci konkretizovat.

Z publikace nepřímo vyplývá i ten názor habilitanta, že situaci dohledovou resp. dozor státu a ani systém ochrany územní samsorpávy nevidí jako konsolidované, resp. dořešené. V čem tedy v tom smyslu habilitant vidí zásadní směry instituticonálního řešení, tedy, co by očekával od Ústavního soudu SR, prokuratury, správního soudnictví, resp. potažmo od legislativních změn v tomto směru.

Závěry:

Publikace s názvem „ Právo obce na samosprávu a normotvroba obcí “ autora JUDr. Mgr. Michala Jesenko, PhD. odpovídá a splňuje kritéria kladená na práce habilitační. Jedná se o velmi kvalitně vědecky zpracovanou problematiku s možným dalším teoretickým a prakticko realizačním efektem. Habilitační práci v publikované monografické podobě takto lze jednoznačně přijmout jako habilitace schopnou a doporučit ji k obhajobě v rámci pokračujícího habilitačního řízení tak, aby mohl být habilitantovi podle práva Slovenské republiky posléze udělen odpovídající vědecko pedagogický titul.

V Praze dne 11.7. 2018

Prof. et Doc (mult) JUDr. Karel Klíma, CSc, Dr. hab.

M
e
t
r
o
p
o
l
i